

POSTANOWIENIE

Dnia 11 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania W. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Warszawie
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 11 stycznia 2023 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 16 grudnia 2021 r., sygn. akt III AUa 512/20,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

**2. zasądza od W. G. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych [...] Oddziału w Warszawie kwotę 240 (dwieście
czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie oddalił odwołania W. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziału w Warszawie z dnia 9 października 2015 r. i 13 listopada 2015 r., w których stwierdził, że W. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu między innymi w okresie od 14 maja 2009 r. do 30 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, wyrokiem z dnia 16 grudnia 2021 r., oddalił apelację W. G. od wyroku Sądu Okręgowego.

W sprawie ustalono, że W. G. ponownie – od 14 grudnia 2004 r. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą T. w zakresie oferowania usług dotyczących przewozu osób taksówką. W. G. w dniu 14 maja 2009 r. zawarł umowę z B. z siedzibą w Wielkiej Brytanii na czas nieokreślony, na stanowisku konsultanta z wynagrodzeniem w kwocie 5.73 euro za godzinę pracy. Umowa obowiązywała strony do 30 września 2014 r. Odwołujący się w dniu 22 maja 2009 r. złożył do ZUS wnioski o wyrejestrowanie z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych poczynając od 15 maja 2009 r. Ponadto oświadczył organowi rentowemu, że jest dodatkowo zatrudniony w ramach umowy o pracę w spółce mającej siedzibę na terenie Wielkiej Brytanii.

W toku zainicjowanego postępowania sądowego Królewski Urząd do spraw Podatkowych i Celnych poinformował odwołującego się, że zaświadczenie o podleganiu ustawodawstwu Wielkiej Brytanii w zakresie ubezpieczeń społecznych może być wydane wnioskodawcy, który wyjechał z tego kraju. Dodatkowo podniósł, że należy dostarczyć dowody w postaci odcinków do wypłaty w sytuacji, gdy zagraniczny organ państwowy potrzebuje potwierdzenia zatrudnienia w Wielkiej Brytanii. Organ rentowy, zgodnie z zarządzeniem Sądu, w dniu 26 stycznia 2016 r. wystąpił do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej z wnioskiem o wydanie formularza A1 dotyczącego podlegania przez odwołującego się ustawodawstwu Wielkiej Brytanii w spornym okresie. Z uwagi na brak odpowiedzi instytucji ubezpieczeniowej Wielkiej Brytanii, Sąd postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2016 r. na podstawie art. 113¹ k.p.c. oraz Rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. zwrócił się o „przeprowadzenie dowodu z dokumentu poprzez uzyskanie zaświadczenia o podleganiu przez odwołującego w okresie od 15 maja 2009 r. do 30 września 2014 r. z tytułu zatrudnienia w B. LTD z systemu ubezpieczeń społecznych Wielkiej Brytanii, w drodze pomocy sądowej do odpowiedzialnej jednostki centralnej, tj. Royal Courts of Justice”. W odpowiedzi, w dniu 22 czerwca 2016 r., Starszy Sędzia Sprawozdawca Najwyższych Sądów Anglii i Walii wskazał, że wniosek tutejszego Sądu nie spełnia wymogów rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych. Wskazano, że należy uzupełnić wniosek o nazwiska i

adresy osób lub organizacji podlegających przesłuchaniu czy które mają przedstawić dokumenty. W toku prowadzonego postępowania zagranicznego brytyjska instytucja ubezpieczeniowa w dniu 27 lipca 2016 r. poinformowała, że ma wątpliwości dotyczące fizycznej obecności odwołującego się w Wielkiej Brytanii oraz jego fizycznej pracy na jej terenie. Wobec powyższego wysłała ubezpieczonemu listę pytań dotyczącą między innymi wskazania adresu zamieszkania czy miejsca wykonywania pracy, na którą miał obowiązek odpowiedzieć w terminie trzech miesięcy. Jednocześnie zobowiązała hipotetycznego płatnika składek odwołującego się między innymi do przedstawienia dowodów wskazujących na świadczenie pracy przez zatrudnionych pracowników wraz z podaniem adresów, pod którymi wykonują swoje codzienne obowiązki, jak również innych dokumentów dotyczących funkcjonowania spółki. Następnie Sąd, zarządzeniem z dnia 9 września 2016 r., ponownie wystąpił z wnioskiem, uzupełniając dane o nazwę adresu instytucji ubezpieczeniowej w Wielkiej Brytanii, do której należy się zwrócić o wydanie zaświadczenia o podleganiu lub niepodleganiu przez W. G. systemowi ubezpieczeń społecznych.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że Sąd Okręgowy prowadził postępowanie dowodowe na okoliczność ewentualnego podlegania przez odwołującego się w spornym okresie ustawodawstwu brytyjskiemu. W tym celu, na podstawie art. 177 § 1 pkt. 1 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie, zwracając się zarówno do polskiego organu rentowego, jak i Najwyższych Sądów Anglii i Walii. Przypomniał, że polski organ rentowy wystąpił ze stosownym pismem o wydanie formularza A1 do instytucji ubezpieczeniowej w Wielkiej Brytanii pismem z dnia 26 stycznia 2016 r., zaś Sąd Okręgowy podjął swoje działania korzystając z pomocy sądowej w ramach postępowania zagranicznego. Te czynności zostały podjęte przez Sąd Okręgowy w kwietniu 2016 r. Na skutek powyższych działań trwających blisko 3 lata, stosowny w tym przypadku formularz A1 potwierdzający ubezpieczenie w innym Państwie członkowskim UE nie został wydany, zaś z informacji uzyskanych przez Sąd pierwszej instancji wynika, że istnieją poważne wątpliwości dotyczące fizycznej obecności odwołującego się w Wielkiej Brytanii oraz jego faktycznej pracy na jej terenie. Co istotne, a co odwołujący się pomija milczeniem, że w toku prowadzonego postępowania brytyjska instytucja ubezpieczeniowa wysłała do

odwołującego się listę pytań dotyczącą między innymi wskazania adresu zamieszkania czy miejsca wykonywania pracy, na którą odwołujący się nie odpowiedział mimo upływu wyznaczonego czasu, nie wypełniając tym samym nałożonego nań zobowiązania. Swoich obowiązków nie wykonał również hipotetyczny płatnik składek, który został wezwany do przedstawienia dowodów wskazujących na świadczenie pracy przez zatrudnionych pracowników wraz z podaniem ich adresów, pod którymi wykonują swoje codzienne obowiązki, jak również innych dokumentów dotyczących funkcjonowania spółki. Pozytywnych rezultatów nie przyniosły również dalsze działania Sądu Okręgowego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, nie można zgodzić się z twierdzeniami apelacji, a właściwie jej sugestiami, że Sąd Okręgowy mógł samodzielnie, jedynie na podstawie zeznań odwołującego się, świadka i dowodów w postaci wypłat wynagrodzeń, ustalić zatrudnienie na terenie innego Państwa Członkowskiego, jak też nie można podzielić zarzutu, zgodnie z którym Sąd Okręgowy zaniechał wyjaśnienia okoliczności spornych pomiędzy stronami.

Odwołujący się wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, w której zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj.:
 1. art. 288 akapit 2 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 ze zm.; dalej jako TFUE) w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 2008.115; dalej jako TUE), przez ich niezastosowanie i wydanie wyroku na podstawie przepisów prawa krajowego zamiast przepisów rozporządzeń unijnych;
 2. art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE. L. z 2004 r. Nr 166, str. 1 ze zm.; dalej jako rozporządzenie podstawowe), przez błędną wykładnię na skutek uznania, że ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu w innym państwie członkowskim, w którym ubezpieczony wykonuje swą pracę najemną, może nastąpić tylko wówczas, gdy stwierdzi to *explicite* organ rentowy tego państwa;
 3. art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, przez jego niezastosowanie, na skutek czego przyjęto, że powód podlegał w okresie od 14

maja 2009 r. do 30 września 2014 r. polskiemu prawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych;

4. art. 3 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE. L. z 2009 r. Nr 284, str. 1 ze zm.; dalej jako rozporządzenie wykonawcze), przez błędną wykładnię i w związku z tym zobowiązanie skarżącego do przedstawienia organowi rentowemu dokumentów i dowodów potwierdzających wykonywanie pracy i przerzucenie na niego ciężaru dowodu rzeczywistego wykonywania pracy w innym państwie członkowskim;

5. art. 11 ust. 1 w związku z motywem 12. rozporządzenia podstawowego, przez ich niezastosowanie, mimo że w sprawie miał zastosowanie art. 13 ust. 3 tego rozporządzenia, ponieważ skarżący wykonywał nie tylko pracę na własny rachunek w Polsce, ale także pracę najemną w Wielkiej Brytanii, w związku z czym polski organ rentowy doprowadził do sytuacji, w której skarżący podlegał w tym samym czasie ustawodawstwu dwóch różnych państw członkowskich;

6. art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego, przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie na skutek przyjęcia, że ustawodawstwo mające zastosowanie do skarżącego zostało określone na mocy wspólnego porozumienia, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego, a to na skutek przyjęcia, że instytucja brytyjska „milcząco zaaprobowała” ustawodawstwo polskie przyjęte przez organ rentowy;

7. art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 1009 ze zm.), przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że odwołujący się podlegał w okresie od 14 maja 2009 r. do 30 września 2014 r. polskiemu prawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych;

8. naruszenie przepisów postępowania, które to uchybienia miały istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 227 w związku z art. 235² § 1-2 w związku z art. 391 § 1, jak też w związku z art. 233 § 1 oraz art. 316 § 1 k.p.c., przez zaniechanie przeprowadzenia postępowania dowodowego w sprawie, w szczególności w postaci przesłuchania powołanego świadka, skarżącego oraz z dokumentów przedłożonych przez skarżącego, a tym samym przez pominięcie istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności faktycznych i wydanie wyroku pomimo nieustalenia stanu faktycznego na chwilę zamknięcia rozprawy, wskutek czego przyjęto, że skarżący podlegał w okresie od 14 maja 2009 r. do 30 września 2014 r. polskiemu prawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych, zamiast ubezpieczeniom brytyjskim z tytułu wykonywania przez niego pracy najemnej na terenie Wielkiej Brytanii, podczas gdy prawidłowo zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwoliłby na uznanie tych okoliczności za udowodnione;

2. art. 7, art. 77 § 1, art. 80 i art. 180 § 1 k.p.a. w związku z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a także art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c., przez niewłaściwą wykładnię i pominięcie, że to na organie rentowym spoczywał ciężar wykazania okoliczności, na które się powoływał, w szczególności w odniesieniu do twierdzenia, że w okresie od 18 lipca 2011 r. do 30 czerwca 2014 r. prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób na terytorium RP było dla skarżącego jedynym tytułem objęcia ubezpieczeniami społecznymi;

3. art. 327¹ § 1 pkt 1-2 k.p.c. w związku z art. 387 § 2 pkt 1-2 k.p.c., przez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na niewyjaśnieniu podstawy faktycznej i prawnej wyroku w zakresie ustalenia o podleganiu przez skarżącego w okresie od 14 maja 2009r. do 30 września 2014 r. polskiemu prawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Skarżący w treści skargi, stwierdził, że: „Uzasadniając zasadność przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazać należy, że znane jest mu dotychczasowe orzecznictwo, w tym Sądu Najwyższego, z którego wynika, że co do zasady jedynie zagraniczny organ rentowy, przez zajęcie w tym przedmiocie stosownego stanowiska, może zdeterminować ustalenie w zakresie podlegania przez ubezpieczonego prawodawstwu innego państwa członkowskiego”. Jak jednakże podkreślił, należy mieć na względzie na temporalne granice wykładni

dokonanej w tym zakresie zwłaszcza przez Sąd Najwyższy, choćby w wyroku II UK 333/12, a to zważywszy na umowę o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej. Z uwagi na to, że Wielka Brytania zasadniczo nie podlega już prawodawstwu unijnemu w zakresie ubezpieczeń społecznych, trudno przyjąć, by wskazana linia orzecznicza zachowała swą aktualność. Nie jest już bowiem tak, że ubezpieczony może swobodnie podnosić swoje żądania wobec instytucji brytyjskiej, na skutek czego dopiero zmianie mogłaby ulec decyzja polskiego organu rentowego. Uzależnianie w tym stanie rzeczy ustalenia odnośnie do podlegania ubezpieczeniom społecznym w Wielkiej Brytanii od stanowiska brytyjskiej instytucji prowadzi do nałożenia na ubezpieczonych zobowiązań niemożliwych do wykonania, a w konsekwencji do naruszenia nie tylko ogólnosystemowej zasady proporcjonalności, odnoszącej się również do ubezpieczeń społecznych (por. motyw 12 rozporządzenia podstawowego), ale w szczególności zasady równego traktowania ubezpieczonych, znajdującej umocowanie w art. 84 Konstytucji RP w związku z art. 2a ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W ocenie skarżącego, dotychczasowa wykładnia prowadzi do naruszenia zakazu kumulacji świadczeń, tzn. do sytuacji, w której ubezpieczony podlega w tym samym czasie ustawodawstwu dwóch różnych państw członkowskich i wobec tego jest dwukrotnie obciążany należnościami z tytułu ubezpieczeń społecznych. W rezultacie kwestionowane zapatrywanie narusza również podstawy normatywne funkcjonowania przedsiębiorców w RP. W konkluzji skarżący stwierdził, że „prawidłowa analiza stanu prawnego sprawy, jak i w związku z tym przeprowadzenie wszystkich wnioskowanych przez stronę dowodów, tj. uwzględnienie kompletnego materiału dowodowego, powinny doprowadzić sądy obu instancji do odmiennych ustaleń aniżeli te, które poczyniono w sprawie.”.

Organ rentowy, w odpowiedzi na skargę, wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od odwołującego się na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1) bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), czy też zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

W związku z powyższym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Skarżący nie wskazał, na jakiej podstawie oparł swój wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, co już powoduje, że nie może on odnieść zamierzonego skutku. Nie jest rolą Sądu Najwyższego stawianie hipotez, którą przesłankę przedsądu ma na myśli skarżący. Konkretyzacja wniosku w tym zakresie jest uprawnieniem, a zarazem obowiązkiem skarżącego. Sąd Najwyższy nie może zastępować strony w realizacji przysługującego jej prawa ani też być zobowiązany, by spełniać za nią ustawową powinność przez decydowanie, jaką rzeczywistą treść należałoby przypisać sformułowanej we wniosku treści, tak żeby pozostawało to w zgodzie z intencją skarżącego.

Dodać można, odnosząc się o przedstawionych argumentów, że według jednolitego i utrwalonego stanowiska Sądu Najwyższego, instytucja właściwa miejsca zamieszkania nie ma uprawnienia do oceny ważności stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 września 2014 r., II UK 587/13,

OSNP 2016 nr 1, poz. 13; z dnia 6 czerwca 2013 r., II UK 333/12, OSNP 2014 nr 3, poz. 47; z dnia 21 stycznia 2016 r., III UK 61/15, LEX nr 1977828; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., II UZP 2/10, OSNP 2010 nr 17-18, poz. 216).

Powyższy pogląd nie zdezaktualizował się po wystąpieniu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. Istotne znaczenie w tym zakresie ma bowiem Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U.UE.L.2020.29.7 z dnia 31 stycznia 2020 r.; dalej jako „umowa o wystąpieniu”). Postanowienia czwartej części umowy o wystąpieniu (art. 126–132) dotyczą okresu przejściowego, czyli okresu wdrażania, który rozpoczął się z dniem wejścia w życie umowy, a więc 1 lutego 2020 r., i zakończył się 31 grudnia 2020 r. W tym okresie ograniczeniu podlegał główny skutek umowy o wystąpieniu – wyłączenie stosowania prawa Unii w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium. Umowa ustanawia zasadę, w myśl której prawo Unii zachowuje w tym zakresie swą dotychczasową moc wiążącą, jednocześnie określa liczne wyjątki od tej zasady, szczegółowo wyliczone w jej postanowieniach.

Zgodnie z art. 31 umowy o wystąpieniu dotyczącym zasad koordynacji zabezpieczenia społecznego, do osób objętych niniejszym tytułem zastosowanie mają zasady i cele określone w art. 48 TFUE, rozporządzeniu (WE) nr 883/2004 oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 (ust. 1). Unia i Zjednoczone Królestwo należycie uwzględniają decyzje i zalecenia Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego działającej przy Komisji Europejskiej i ustanowionej rozporządzeniem (WE) nr 883/2004 (zwanej dalej „Komisją Administracyjną”), wymienione w części I załącznika I do niniejszej Umowy (ust. 2).

W części I załącznika I do powyższej Umowy wymieniono zaś (między innymi) Decyzję nr A1 z dnia 12 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia procedury dialogu i koncyliacji w zakresie ważności dokumentów, określenia ustawodawstwa właściwego oraz udzielania świadczeń na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 oraz zalecenie nr A1 Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego w

sprawie wydawania poświadczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009.

Po okresie przejściowym zasady koordynacji zabezpieczenia społecznego reguluje Umowa o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony (Dz. U. UE L 444 z dnia 31 grudnia 2020 r.). Protokół w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, stanowiący część tej umowy zawiera postanowienia dotyczące określania mającego zastosowanie ustawodawstwa, w tym postanowienie, że osoby, do których stosuje się niniejszy Protokół, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa (Artykuł SSC.10), a także zasady współpracy. Artykuł SSC.59 stanowi między innymi, że: (ust. 3) - do celów niniejszego Protokołu władze i instytucje Państw świadczą sobie wzajemnie pomoc i działają tak, jak gdyby wykonywały swoje własne ustawodawstwo. Pomoc administracyjna udzielana przez te władze i instytucje jest, co do zasady, nieodpłatna. Jednakże Specjalny Komitet ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego określa charakter kosztów podlegających zwrotowi oraz limity, ponad które należy jest ich zwrot, (ust. 4) - do celów niniejszego Protokołu władze i instytucje Państw mogą porozumiewać się bezpośrednio między sobą oraz z zainteresowanymi osobami lub z ich przedstawicielami, (ust. 5) - instytucje i osoby objęte niniejszym Protokołem mają obowiązek wzajemnego informowania i współpracy w celu zapewnienia właściwego wykonania niniejszego Protokołu; instytucje, zgodnie z zasadą dobrej administracji, odpowiadają na wszystkie zapytania w odpowiednim czasie i w związku z tym udzielają zainteresowanym osobom wszelkich informacji wymaganych do wykonywania praw przyznanych im na podstawie niniejszego Protokołu; zainteresowane osoby muszą poinformować instytucje właściwego Państwa oraz Państwa zamieszkania tak szybko, jak to jest możliwe, o wszelkich ewentualnych zmianach w ich sytuacji osobistej lub rodzinnej, które mają wpływ na ich prawo do świadczeń na podstawie niniejszego Protokołu, (ust. 6) - nieprzestrzeganie obowiązku informowania, o którym mowa w ust. 5 akapit trzeci, może skutkować zastosowaniem proporcjonalnych środków zgodnie z prawem krajowym; środki te muszą być jednak równoważne środkom mającym zastosowanie w podobnych

sytuacjach zgodnie z prawem krajowym oraz nie mogą uniemożliwiać lub nadmiernie utrudniać w praktyce wykonywanie przez dla wnioskodawców praw przyznanych im na podstawie niniejszego Protokołu; (ust. 7) - w przypadku trudności w interpretacji lub stosowaniu niniejszego Protokołu, które mogłyby zagrozić prawom osób objętych niniejszym Protokołem instytucja właściwego Państwa lub Państwa zamieszkania zainteresowanej osoby kontaktuje się z instytucją lub instytucjami zainteresowanego Państwa lub zainteresowanych Państw; jeżeli nie uda się znaleźć rozwiązania w rozsądnym terminie Strona może zwrócić się o przeprowadzenie konsultacji w ramach Specjalnego Komitetu ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego, (ust. 8) - władze, instytucje i sądy jednego Państwa nie mogą odrzucić wniosków lub innych dokumentów, które zostały im przedłożone, z tego powodu, że są sporządzone w jednym z języków urzędowych Unii, w tym w języku angielskim. Z kolei zgodnie z Artykułem SSCL.75, w okresie przejściowym, którego data zakończenia zostanie uzgodniona przez Specjalny Komitet ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego, wszystkie formularze i dokumenty wydane przez właściwe instytucje w formacie używanym bezpośrednio przed wejściem w życie niniejszego Protokołu, są ważne do celów wykonania niniejszego Protokołu i, w stosownych przypadkach, będą nadal wykorzystywane do wymiany informacji między właściwymi instytucjami. Wszystkie takie formularze i dokumenty wydane przed tym okresem przejściowym i w jego trakcie są ważne do czasu ich wygaśnięcia lub unieważnienia (ust. 1). Formularze i dokumenty ważne zgodnie z ust. 1 obejmują (także) przenośne dokumenty potwierdzające sytuację danej osoby w zakresie zabezpieczenia społecznego zgodnie z wymogami niniejszego Protokołu (ust. 2 pkt b).

Jak więc wynika z treści postanowień obu umów, nie mają uzasadnienia obawy skarżącego, że wobec wystąpienia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej niemożliwe będzie uzyskanie stanowiska instytucji właściwej tego państwa co do podlegania przez niego w spornym okresie ubezpieczeniu brytyjskiemu oraz że przyjęcie koncepcji o braku uprawnienia organu rentowego i sądu do oceny ważności stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w Wielkiej Brytanii doprowadzi do podlegania przez niego ubezpieczeniom w obu państwach. Uzgodnienia dokonane w ramach obu Umów gwarantują uprawnienia w

zakresie ustalenia ustawodawstwa właściwego właściwe dla unijnych przepisów koordynacyjnych. Tak, więc wystąpienie Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej nie daje podstaw do zmiany stanowiska, że o ważności tytułu ubezpieczenia społecznego na terytorium danego państwa władczo rozstrzygnąć może organ tego tylko państwa, natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak i sąd ubezpieczeń społecznych jest pozbawiony kompetencji do samodzielnej oceny stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, rozstrzygając o kosztach procesu według reguł z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).